

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE
DLA POSIADACZY PROGRAMU BUDOWANIA
KAPITAŁU W PKO BANKU POLSKIM SA**

Ubezpieczenia

Rodzaj informacji	Numer zapisu z wzorca umownego (strona wzorca umownego)
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§3 ust.2 (str. 2)
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty świadczenia lub jego obniżenia.	§5 (str. 3)
3. Koszty oraz inne obciążenia potrącane ze składek ubezpieczeniowych, z aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych lub poprzez umorzenie jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych	Nie dotyczy

ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia na życie dla Posiadaczy Programu Budowania Kapitału w PKO Banku Polskim SA, zwanych dalej **OWU**, PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., zwana dalej **PKO Życie**, zawiera z Ubezpieczającym umowę ubezpieczenia na życie dla Posiadaczy Programu Budowania Kapitału w PKO Banku Polskim SA, zwaną dalej **Umową Ubezpieczenia**.
2. Przez zawarcie Umowy Ubezpieczenia PKO Życie zobowiązuje się spełnić określone w Umowie Ubezpieczenia Świadczenie w razie zajścia w Okresie Odpowiedzialności zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, a Ubezpieczający zobowiązuje się do opłacania Składek Ubezpieczeniowych.

ROZDZIAŁ 2 DEFINICJE

§ 2.

Terminy użyte w OWU oznaczają:

- 1) **Amatorskie nurkowanie** – niezawodowe i niewyczytne nurkowanie z aparatem oddechowym (akwalungiem) maksymalnie do 10 metrów głębokości;
- 2) **Bank** – Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (PKO Bank Polski SA);
- 3) **Lekarz Specjalista** – lekarz, który posiada ważny dokument o uzyskaniu tytułu specjalisty;
- 4) **Lekarz Zaufania** – wskazana przez PKO Życie osoba uprawniona do wykonywania zawodu lekarza lub wskazany przez PKO Życie zakład opieki zdrowotnej;
- 5) **Licencjonowane linie lotnicze** – przedsiębiorstwo transportu lotniczego uprawnione, stosownie do wymogów państwa siedziby przedsiębiorstwa, do wykonywania regularnych lub czarterowych przewozów lotniczych pasażerów, bagażu, towarów lub poczty;
- 6) **Miesiąc Polisowy** – miesiąc rozpoczynający się w dniu wskazanym w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia oraz w dniu każdego następnego miesiąca, który datą odpowiada dniowi zawarcia Umowy Ubezpieczenia, a jeżeli w danym miesiącu nie ma takiego dnia – w ostatnim dniu tego miesiąca;
- 7) **Nieszczęśliwy Wypadek** – zaistniałe w Okresie Odpowiedzialności zdarzenie nagłe, wywołane działającą nagle i niezależnie od woli Ubezpieczonego przyczyną zewnętrzną, z wyłączeniem działania czynników biologicznych (drobnoustrojów chorobotwórczych i pasożytów);
- 8) **Okres Karencji** – okres, liczony od pierwszego dnia Okresu Odpowiedzialności, w trakcie którego wyłączona jest odpowiedzialność PKO Życie z tytułu zajścia, określonego w odpowiednich postanowieniach OWU, zdarzenia objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej, świadczonej w ramach Umowy Ubezpieczenia;
- 9) **Okres Odpowiedzialności** – okres, w którym PKO Życie udziela ochrony ubezpieczeniowej, pod warunkiem Opłacenia Składki Ubezpieczeniowej w trakcie trwania Umowy Ubezpieczenia;
- 10) **Okres Opóźnienia** – okres kolejnych 60 dni, rozpoczynający się pierwszego dnia okresu, za który Składka Ubezpieczeniowa jest należna, jeżeli nie nastąpiło Opłacenie Składki;
- 11) **Opłacenie Składki** – uznanie rachunku bankowego PKO Życie lub Banku kwotą Składki Ubezpieczeniowej;
- 12) **Program Budowania Kapitału lub PBK** – grupa produktów umożliwiająca regularne i długoterminowe oszczędzanie środków pieniężnych, w skład, której wchodzi rachunki terminowych lokat oszczędnościowych: „PKO Pierwszy Kapitał”, „Kapitał na Marzenia”, „Kapitał na Emeryturę”, „Kapitał na Własny Kąt”, „Kapitał na Marzenia z Portfelem Inwestycyjnym”, „Kapitał na Emeryturę z Funduszem PKO Zabezpieczenia Emerytalnego” oraz Wyspecjalizowane Programy Inwestycyjne: „Kapitał na Marzenia z Portfelem Inwestycyjnym”, „Kapitał na Emeryturę z Funduszem PKO Zabezpieczenia Emerytalnego”;
- 13) **Polisa** – dokument wystawiony przez PKO Życie potwierdzający zawarcie Umowy Ubezpieczenia i jej warunki;
- 14) **Posiadacz PBK** – osoba fizyczna, która zawarła z Bankiem umowę o prowadzenie PBK;
- 15) **Pozostawanie pod wpływem Alkoholu** – stan po spożyciu alkoholu w ilości, która powoduje, że zawartość alkoholu we krwi wynosi od 0,2‰ wzwyż albo stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu wynosi od 0,1mg/dcm³ wzwyż;

- 16) **Rocznica Polisy** – każda rocznica dnia wskazanego w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia, a jeżeli w danym roku nie ma takiego dnia – ostatni dzień odpowiedniego miesiąca;
- 17) **Składka Ubezpieczeniowa** – kwota, do której wpłacania na wskazany w Umowie Ubezpieczenia rachunek bankowy PKO Życie, w wysokości i terminach określonych w Umowie Ubezpieczenia, zobowiązany jest Ubezpieczający;
- 18) **Suma Ubezpieczenia** – określona w Umowie Ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PKO Życie w stosunku do danego Ubezpieczonego, z tytułu zdarzenia objętego zakresem Umowy Ubezpieczenia, które zaszły w Okresie Odpowiedzialności PKO Życie;
- 19) **Świadczenie** – kwota wypłacana przez PKO Życie w przypadku uznania roszczenia z tytułu zajścia w Okresie Odpowiedzialności zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 20) **Trwała i Całkowita Niezdolność do Pracy** – całkowita niezdolność do pracy orzeczona przez uprawniony organ do orzekania w sprawie oceny zdolności do pracy, która zgodnie z aktualną wiedzą medyczną nie rokuje poprawy albo znaczny stopień niepełnosprawności orzeczony przez uprawniony organ orzekający w sprawie stosowania systemu rehabilitacji zawodowej i społecznej, który zgodnie z aktualną wiedzą medyczną nie rokuje poprawy – orzeczone w oparciu o ustawy i przepisy wykonawcze wydane na ich podstawie obowiązujące w dniu wydania tego orzeczenia lub w oparciu o opinię Lekarza Zaufania;
- 21) **Ubezpieczający** – wskazana w Umowie Ubezpieczenia, osoba fizyczna będąca Posiadaczem PBK, która zawarła Umowę Ubezpieczenia z PKO Życie na podstawie niniejszych OWU, Ubezpieczający jest jednocześnie Ubezpieczonym;
- 22) **Ubezpieczony** – wskazana w Umowie Ubezpieczenia osoba fizyczna, będąca Posiadaczem PBK, która jest objęta ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczony jest jednocześnie Ubezpieczającym;
- 23) **Uposażony** – wskazana przez Ubezpieczonego osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, uprawniona, zgodnie z Umową Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia w przypadku zgonu Ubezpieczonego;
- 24) **Uposażony Zastępczy** – wskazana przez Ubezpieczonego osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, uprawniona, zgodnie z Umową Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia w przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli brak jest uprawnionego Uposażonego;
- 25) **Wiek Wstępu** – różnica lat pomiędzy rokiem kalendarzowym w dniu zawarcia lub przedłużenia Umowy Ubezpieczenia, a rokiem kalendarzowym, w którym urodził się Ubezpieczony.

ROZDZIAŁ 3 PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3.

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje następujące zdarzenia w życiu Ubezpieczonego zaistniałe w Okresie Odpowiedzialności PKO Życie:
  - 1) zgon Ubezpieczonego;
  - 2) zgon Ubezpieczonego będący następstwem Nieszczęśliwego Wypadku;
  - 3) Trwała i Całkowita Niezdolność do Pracy Ubezpieczonego będąca następstwem Nieszczęśliwego Wypadku.
3. Zakres ubezpieczenia dla Ubezpieczonego objętego wariantem PBK 1, określonym w tabeli w §11 ust. 2, nie obejmuje zgonu Ubezpieczonego będącego następstwem Nieszczęśliwego Wypadku.
4. Zakres ubezpieczenia dla Ubezpieczonego, którego Wiek Wstępu przekracza 60 lat nie obejmuje Trwałej i Całkowitej Niezdolności do Pracy Ubezpieczonego będącej następstwem Nieszczęśliwego Wypadku.

ROZDZIAŁ 4 OKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 4.

1. Okres Odpowiedzialności rozpoczyna się w dniu wskazanym w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia jednak nie wcześniej niż w dniu następnym po dniu, w którym nastąpiło Opłacenie Składki.
2. Od początku Okresu Odpowiedzialności stosuje się 90 dniowy Okres Karencji z tytułu zgonu Ubezpieczonego.

3. Okres Odpowiedzialności PKO Życie wobec Ubezpieczonego kończy się w dniu:
  - 1) zgonu Ubezpieczonego;
  - 2) rozwiązania Umowy Ubezpieczenia, w przypadkach określonych w § 9 ust. 3.
  - 3) doręczenia do PKO Życie oświadczenia Ubezpieczającego o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia, na mocy postanowienia §9 ust.1.

ROZDZIAŁ 5

WYŁĄCZENIE I OGRANICZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI PKO ŻYCIE

§ 5.

1. PKO Życie nie ponosi odpowiedzialności z tytułu zgonu Ubezpieczonego, jeśli nastąpił on w związku lub jest następstwem:
  - 1) wojny, działań zbrojnych, stanu wojennego, działania energii jądrowej;
  - 2) czynnego udziału Ubezpieczonego w zamieszkach lub w aktach terroryzmu bądź innych aktach przemocy; przez akt terroryzmu rozumie się użycie przemocy dla osiągnięcia celów politycznych, światopoglądowych, religijnych, rasowych lub społecznych, skierowanej przeciw społeczeństwu lub grupie społecznej;
  - 3) próby samobójczej Ubezpieczonego w okresie pierwszych 12 miesięcy od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia.
2. PKO Życie nie ponosi odpowiedzialności z tytułu zgonu Ubezpieczonego będącego następstwem Nieszczęśliwego Wypadku i z tytułu Trwałej i Całkowitej Niezdolności do Pracy będącej następstwem Nieszczęśliwego Wypadku, jeśli nastąpił on w związku lub jest następstwem:
  - 1) wojny, działań zbrojnych, stanu wojennego, działania energii jądrowej;
  - 2) czynnego udziału Ubezpieczonego w zamieszkach lub w aktach terroryzmu bądź innych aktach przemocy; przez akt terroryzmu rozumie się użycie przemocy dla osiągnięcia celów politycznych, światopoglądowych, religijnych, rasowych lub społecznych, skierowanej przeciw społeczeństwu lub grupie społecznej;
  - 3) próby samobójczej Ubezpieczonego w okresie pierwszych 12 miesięcy od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia;
  - 4) usiłowania lub dokonania przestępstwa przez Ubezpieczonego;
  - 5) Pozostawania pod wpływem Alkoholu przez Ubezpieczonego, zażycia środków odurzających (w tym leków) lub środków psychotropowych, narkotyków, wyłączając przypadki, gdy Ubezpieczony przyjmował te środki w ramach zaleconej przez lekarza terapii medycznej;
  - 6) prowadzenia pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu przez Ubezpieczonego, jeżeli Ubezpieczony nie posiadał ważnych uprawnień wymaganych przez prawo o ruchu drogowym albo jeżeli Ubezpieczony kierował tym pojazdem Pozostając pod wpływem Alkoholu, pozostając pod wpływem środków odurzających (w tym leków), środków psychotropowych lub narkotyków,
  - 7) wypadku drogowego spowodowanego przez Ubezpieczonego, który był osobą pieszą Pozostającą pod wpływem Alkoholu, pozostając pod wpływem środków odurzających (w tym leków), środków psychotropowych lub narkotyków;
  - 8) leczenia lub innych zabiegów o charakterze medycznym, którym dobrowolnie poddał się Ubezpieczony, prowadzonymi poza kontrolą osób uprawnionych np. terapia znachorska;
  - 9) uprawiania przez Ubezpieczonego narciarstwa zjazdowego, snowboardingu lub saneczkarstwa poza wyznaczonymi trasami zjazdowymi, jazdy bobslejem, kolarstwa ekstremalnego, walki wręcz, wspinaczki górskiej lub skałkowej wymagającej użycia specjalistycznego sprzętu, speleologii, skoków bungee, zorbingu, wyścigów, rajdów lub akrobacji motorowych lub motorowodnych, wyścigów konnych, górskich sptywów wodnych, nurkowania (z wyłączeniem Amatorskiego nurkowania), skoków do wody, żeglarstwa morskiego lub oceanicznego, paralotniarstwa, szybownictwa, baloniarstwa, lotniarstwa, motolotniarstwa, spadochroniarstwa, myślistwa oraz wypraw na bieguny i tereny lodowcowe lub śnieżne wymagających użycia sprzętu asekuracyjnego;
  - 10) wypadku lotniczego, za wyjątkiem przypadków, gdy Ubezpieczony był pasażerem bądź członkiem załogi samolotu Licencjonowanych linii lotniczych.
3. PKO Życie nie ponosi odpowiedzialności z tytułu zgonu Ubezpieczonego będącego następstwem Nieszczęśliwego Wypadku, jeżeli zgon Ubezpieczonego nastąpił po upływie 180 dni od dnia zajścia Nieszczęśliwego Wypadku.

ROZDZIAŁ 6

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 6.

1. Umowę Ubezpieczenia zawiera się na okres 3 lat z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Umowa Ubezpieczenia przedłuża się na kolejny okres 3 lat pod warunkiem, że żadna ze stron Umowy Ubezpieczenia, w terminie nie późniejszym niż 60 dni przed zakończeniem obowiązywania Umowy Ubezpieczenia, nie złoży drugiej stronie oświadczenia o nieprzedłużaniu Umowy Ubezpieczenia na kolejny okres 3 lat.
3. Wiek Wstępu dla Ubezpieczonego nie może przekraczać 70 lat.
4. Umowę Ubezpieczenia może zawrzeć każdy Posiadacz PBK.
5. Ubezpieczony może być objęty ochroną ubezpieczeniową maksymalnie z tytułu dwóch Umów Ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU.
6. PKO Życie zastrzega sobie prawo odmowy zawarcia Umowy Ubezpieczenia z danym Posiadaczem PBK.

§ 7.

1. W celu zawarcia Umowy Ubezpieczenia, Posiadacz PBK składa wniosek o jej zawarcie na formularzu PKO Życie oraz opłaca Składkę Ubezpieczeniową.
2. Ubezpieczający, Ubezpieczony, przedstawiciel Ubezpieczającego oraz przedstawiciel Ubezpieczonego zobowiązani są do udzielenia, zgodnie z prawdą, odpowiedzi na pytania związane z zawarciem i obsługą Umowy Ubezpieczenia zamieszczone we wniosku, o którym mowa w ust. 1 powyżej oraz na pytania skierowane do nich w innych pismach przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia. PKO Życie nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które w naruszeniu zdania pierwszego nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia obowiązków, o których mowa w zdaniu pierwszym doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, które nie zostały podane do wiadomości PKO Życie. W przypadku, jeśli do zdarzenia ubezpieczeniowego dojdzie po upływie trzech lat od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia, PKO Życie nie może podnosić zarzutu, że przy zawieraniu Umowy Ubezpieczenia podano wiadomości nieprawdziwe, w szczególności, że zatajona została choroba Ubezpieczonego.
3. Złożenie wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia nie jest równoznaczne z zawarciem Umowy Ubezpieczenia.

§ 8.

1. Z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w ust. 2, Umowę Ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem określonym w Polisie.
2. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę, PKO Życie doręcza Ubezpieczającemu Polise zawierającą postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, PKO Życie zwróci Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu Polisy, wyznaczając 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania przez PKO Życie obowiązku wskazanego w zdaniu poprzednim, zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a Umowa Ubezpieczenia uważa się za zawartą zgodnie z warunkami oferty. W przypadku braku sprzeciwu ze strony Ubezpieczającego Umowa Ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią Polisy następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
3. PKO Życie potwierdza zawarcie Umowy Ubezpieczenia Poliską.
4. Polisa stanowi integralną część Umowy Ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ 7

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 9.

1. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia.
2. W terminie 14 dni od otrzymania od Ubezpieczającego oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia, PKO Życie zwraca Ubezpieczającemu opłacone Składki Ubezpieczeniowe, pomniejszone o część Składki za okres, w którym PKO Życie udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
3. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu, gdy:
  - 1) Ubezpieczający wypowiedział Umowę Ubezpieczenia – Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem ostatniego dnia Miesiąca Polisowego, w którym wypowiedzenie zostało doręczone do PKO Życie. PKO Życie zwróci część Składki Ubezpieczeniowej w wysokości ustalonej proporcjonalnie do okresu, w którym nie będzie udzielana ochrona ubezpieczeniowa. Zwrot odpowiedniej części Składki

Ubezpieczeniowej nastąpi w terminie 30 dni od dnia rozwiązania Umowy Ubezpieczenia;

- 2) w Okresie Opóźnienia nie zostanie opłacona Składka Ubezpieczeniowa mimo wezwania Ubezpieczającego do zapłaty w terminie 30 dni, wysłanego Ubezpieczającemu przez PKO Życie po upływie 30 dni Okresu Opóźnienia – Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu po upływie terminu wyznaczonego w wezwaniu;
- 3) jedna ze Stron Umowy Ubezpieczenia złoży oświadczenie o nieprzedłużaniu Umowy Ubezpieczenia, o którym mowa w § 6 ust 2.
4. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w dniu zgonu Ubezpieczonego.

ROZDZIAŁ 8 SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 10.

1. Wysokość Składki Ubezpieczeniowej ustalają Strony w Umowie Ubezpieczenia.
2. Wysokość Składki Ubezpieczeniowej uzależniona jest od aktualnego zakresu ubezpieczenia i od wysokości Sumy Ubezpieczenia.
3. Wysokość Składki Ubezpieczeniowej w okresie odpowiedzialności PKO Życie zależy od wariantu wybranego przez Posiadacza PBK i Wiek Wstępu Ubezpieczonego i jest równa kwocie określonej w tabeli poniżej:

Wiek Wstępu (zgodnie z definicją w § 2 pkt 25)	Wysokość miesięcznej Składki Ubezpieczeniowej w zł w zależności od wybranego wariantu				
	PBK 1	PBK 2	PBK 3	PBK 4	PBK 5
18 - 50	10	15	20	25	30
51 - 60	20	25	30	35	40
61 - 70	30	35	40	45	50

4. W przypadku nieopłacenia przez Ubezpieczającego Składki Ubezpieczeniowej w wysokości zgodnej z postanowieniami ust. 6, Umowa Ubezpieczenia rozwiązuje się w trybie postanowień § 9 ust. 3 pkt 2).
5. Składka Ubezpieczeniowa opłacana jest z częstotliwością miesięczną.
6. Ubezpieczający zobowiązany jest do opłacania Składki Ubezpieczeniowej z góry, w wysokości i w terminach określonych w Umowie Ubezpieczenia i Polisie.
7. Składka Ubezpieczeniowa w całości przeznaczona jest na pokrycie kosztów ochrony ubezpieczeniowej i kosztów działalności ubezpieczeniowej PKO Życie.

ROZDZIAŁ 9 SUMA UBEZPIECZENIA

§ 11.

1. Wysokość Sumy Ubezpieczenia określona jest w Polisie.
2. Suma Ubezpieczenia w okresie odpowiedzialności PKO Życie zależy od wariantu wybranego przez Posiadacza PBK i jest równa kwocie określonej w tabeli poniżej:

Zdarzenie ubezpieczeniowe	Wysokość Sumy Ubezpieczenia w zł w zależności od wybranego wariantu				
	PBK 1	PBK 2	PBK 3	PBK 4	PBK 5
Zgon Ubezpieczonego	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Zgon Ubezpieczonego będący następstwem nieszczęśliwego Wypadku	-	10 000	20 000	30 000	40 000
Trwała i Całkowita Niezdolność do Pracy będąca następstwem Nieszczęśliwego Wypadku*	10 000	20 000	30 000	40 000	50 000

*Zakres ubezpieczenia dla Ubezpieczonego, którego Wiek Wstępu jest wyższy niż 60 lat nie obejmuje Trwałej i Całkowitej Niezdolności do Pracy Ubezpieczonego będącej następstwem Nieszczęśliwego Wypadku.

ROZDZIAŁ 10 UPOSAŻONY I UPOSAŻONY ZASTĘPCZY

§ 12.

1. Ubezpieczony ma prawo wskazać jednego lub więcej Uposażonych.
2. Ubezpieczony ma prawo odwołać lub zmienić Uposażonego w każdym czasie.
3. Ubezpieczony, wskazując Uposażonych, zobowiązany jest określić procentowy udział każdego z Uposażonych w kwocie Świadczenia. W przypadku, gdy Ubezpieczony wskazał kilku Uposażonych i nie określił wysokości przypadających im udziałów, uznaje się, że udziały wszystkich Uposażonych są równe.
4. Jeżeli suma wskazanych przez Ubezpieczonego procentowych udziałów każdego Uposażonego w kwocie świadczenia nie jest równa 100%, PKO Życie niezwłocznie będzie dążyć do wyjaśnienia rzeczywistej woli Ubezpieczonego. W przypadku niemożliwości ustalenia woli Ubezpieczonego, PKO Życie dokona podziału proporcjonalnego uwzględniając wartości udziałów Uposażonych wskazanych przez Ubezpieczonego.
5. Wskazanie Uposażonego jest bezskuteczne w przypadku, gdy Uposażony zmarł przed Ubezpieczonym.
6. Ubezpieczony może wskazać jednego lub więcej Uposażonych Zastępczych. Postanowienia ust. 2, 3, 4 i 5 stosuje się także do Uposażonego Zastępczego.
7. W przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli nie ma uprawnionego Uposażonego albo Uposażonego Zastępczego, Świadczenie zostanie wypłacone:
  - 1) małżonkowi Ubezpieczonego;
  - 2) dzieciom Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 3) rodzicom Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 4) rodzeństwu Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 5) pozostałym osobom będącym spadkobiercami Ubezpieczonego, z wyłączeniem Skarbu Państwa.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, Świadczenie może być wypłacone kolejnej osobie wyłącznie, gdy żadna z osób wskazanych w poprzedzających punktach nie żyła dłużej niż Ubezpieczony lub zgodnie z postanowieniem ust. 9 nie jest uprawniona do otrzymania Świadczenia.
9. Świadczenie nie może być wypłacone osobie, która umyślnie przyczyniła się do zgonu Ubezpieczonego.

ROZDZIAŁ 11 WYPŁATA ŚWIADCZENIA

§ 13.

1. Świadczenie z tytułu zgonu Ubezpieczonego oraz zgonu Ubezpieczonego będącego następstwem Nieszczęśliwego Wypadku PKO Życie wypłaca osobie uprawnionej zgodnie z § 12. Świadczenie z tytułu zgonu Ubezpieczonego będącego następstwem Nieszczęśliwego Wypadku jest wypłacane dodatkowo i powiększa Świadczenie wypłacane z tytułu zgonu Ubezpieczonego.
2. Świadczenie z tytułu wystąpienia u Ubezpieczonego Trwałej i Całkowitej Niezdolności do Pracy będącej następstwem Nieszczęśliwego Wypadku PKO Życie wypłaca Ubezpieczonemu.
3. Wszczęcie postępowania wyjaśniającego następuje po otrzymaniu przez PKO Życie zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia.
4. W celu rozpatrzenia roszczenia osoba uprawniona składa w PKO Życie wniosek o wypłatę Świadczenia wraz z dokumentami niezbędnymi do ustalenia odpowiedzialności PKO Życie lub wysokości Świadczenia, wskazanymi w formularzu wniosku o wypłatę Świadczenia.
5. W przypadku, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 5), PKO Życie wypłaca Świadczenie po otrzymaniu od osoby uprawnionej do Świadczenia dokumentu potwierdzającego nabycie spadku po Ubezpieczonym przez tę osobę, zgodnie z prawem spadkowym.
6. Wysokość Świadczenia zostaje ustalona na dzień powstania zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia.
7. Wysokość Świadczenia zależy od rodzaju zdarzenia oraz wariantu zgodnie z tabelą z §11 ust. 2 i wynosi 100% Sumy Ubezpieczenia.

§ 14.

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia PKO Życie informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące

- ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości Świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PKO Życie lub wysokości Świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
- PKO Życie zobowiązane jest do wypłaty Świadczenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
  - Jeżeli w terminie określonym w ust. 2, ustalenie okoliczności koniecznych do określenia odpowiedzialności PKO Życie albo wysokości Świadczenia okazałoby się niemożliwe, Świadczenie zostanie wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część Świadczenia PKO Życie spełni w terminie przewidzianym w ust. 2.
  - Jeżeli w terminie określonym w ust. 2 PKO Życie nie wypłaci Świadczenia, powinna zawiadomić na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczeń z Umowy Ubezpieczenia w całości lub w części, a także powinien wypłacić bezsporną część Świadczenia.
  - Jeżeli Świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, PKO Życie powinna poinformować o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
  - Powództwo o roszczenia wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub innego uprawnionego z Umowy Ubezpieczenia.
  - Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z Umowy Ubezpieczenia

ROZDZIAŁ 12 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 15.

W każdym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo złożyć wniosek o zmianę warunków Umowy Ubezpieczenia. PKO Życie informuje Ubezpieczającego o przyjęciu lub odrzuceniu wniosku w ciągu 30 dni od daty jego otrzymania.

§ 16.

- Umowa Ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
- Strony mają prawo na mocy porozumienia zmieniać lub uchylać postanowienia Umowy Ubezpieczenia.

§ 17.

- Wypłaty kwot z tytułu Umowy Ubezpieczenia podlegają przepisom regulującym opodatkowanie osób fizycznych i osób prawnych, obowiązującym w momencie dokonywania wypłat.

§ 18.

- Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uposażony lub uprawniony z Umowy Ubezpieczenia mogą złożyć reklamację (w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym) dotyczącą usług świadczonych przez PKO Życie.
- Reklamacje można składać w każdej jednostce Ubezpieczyciela:
  - w formie pisemnej - osobiście, albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe,
  - ustnie - telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty klienta w jednostce, o której mowa powyżej,
  - w formie elektronicznej - za pośrednictwem formularza kontaktowego zamieszczonego na stronie internetowej: www.pkoubezpieczenia.pl.
- Złożenie reklamacji niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu okoliczności budzących zastrzeżenia składającego reklamację ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie reklamacji.
- Odpowiedź na reklamację powinna zostać udzielona przez Ubezpieczyciela bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania

terminu wystarczy wysłanie przez Ubezpieczyciela odpowiedzi przed jego upływem.

- Jeżeli w terminie określonym w ust. 4 ustalenie okoliczności koniecznych do rozpatrzenia reklamacji okazałoby się niemożliwe, Ubezpieczyciel powiadomi składającego reklamację wyjaśniając przyczynę opóźnienia, wskazując okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określając przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, nie późniejszy niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
- Składający reklamację zostanie powiadomiony o rozpatrzeniu reklamacji w formie wybranej przez siebie poprzez jej określenie w treści reklamacji lub wskazanie numeru telefonu, adresu e-mail lub adresu korespondencyjnego, na który ma zostać przesłane powiadomienie o rozpatrzeniu reklamacji.
- Odpowiedź na reklamację zostanie udzielona w postaci papierowej lub za pomocą trwałego nośnika informacji (w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o usługach płatniczych). Odpowiedź, o której mowa w zdaniu poprzedzającym Ubezpieczyciel może dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek składającego reklamację.
- Skargi lub zażalenia nie będące reklamacjami w rozumieniu ust. 1 Ubezpieczyciel rozpatruje w terminie 30 dni od otrzymania skargi lub zażalenia.
- Jeżeli w terminie określonym w ust. 8 ustalenie okoliczności koniecznych do rozpatrzenia skargi okazałoby się niemożliwe, Ubezpieczyciel powiadomi skarżącego o przyczynach braku możliwości dotrzymania terminu wskazując okoliczności, które jeszcze powinny zostać ustalone oraz przewidywany termin udzielenia odpowiedzi na skargę, jednak, nie późniejszy niż 60 dni od dnia otrzymania skargi.
- Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, Uposażonemu lub uprawnionemu z Umowy Ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Rzecznika Finansowego lub do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
- Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
- Informacje dotyczące wnoszenia i rozpatrywania reklamacji publikowane są dodatkowo na stronie internetowej www.pkoubezpieczenia.pl.
- Językiem stosowanym w relacjach pomiędzy stronami w zakresie wynikającym z realizacji Umowy Ubezpieczenia jest język polski.

§ 19.

Korespondencja pomiędzy stronami Umowy Ubezpieczenia wysyłana jest pod ostatni znany adres drugiej strony. Strony Umowy Ubezpieczenia zobowiązane są do niezwłocznego informowania drugiej strony Umowy Ubezpieczenia o zmianie swoich danych adresowych.

§ 20.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

§ 21.

PKO Życie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich danych dotyczących Ubezpieczonego, Ubezpieczającego, Uposażonego i Uposażonego Zastępczego, które posiada w związku z zawartą Umową Ubezpieczenia.

§ 22.

Zgodnie z obowiązującą na dzień wejścia w życie niniejszych OWU ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. rok 2013, poz. 392 z późn. zm.) w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń lub umorzenia postępowania upadłościowego, jeżeli majątek dłużnika oczywiście nie wystarcza nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego albo w przypadku zarządzenia likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń, jeżeli roszczenia osób uprawnionych nie mogą być pokryte z aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych, do zadań Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego należy również zaspokajanie roszczeń osób uprawnionych z umów ubezpieczenia na życie, w wysokości 50% wierzytelności, do kwoty nie większej niż równowartość w złotych 30.000 euro według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu ogłoszenia upadłości, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego albo w dniu zarządzenia likwidacji przymusowej.

§ 23.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej PKO Życie jest dostępne na stronie internetowej www.pkoubezpieczenia.pl oraz w siedzibie Ubezpieczyciela.

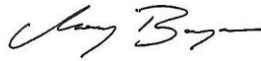
§ 24.

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia na życie dla Posiadaczy Programu Budowania Kapitału w PKO BP SA zostały zatwierdzone w dniu 22 grudnia 2015 roku i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

W imieniu i na rzecz PKO Życie:

Prezes Zarządu
Sławomir Łopalewski

Członek Zarządu
Maciej Berger